

Přítomný čas prostý a průběhový

Přítomný čas prostý

A) Forma

Věta oznamovací: I/You make, He/She/It makes, We/They make

Zápor: I do not live, He does not live

Otázka: Do you smile? Does Michael smile?

Záporná otázka: Do we not fly? Does Martha not study?

Stažené tvary: I don't play, Susan doesn't swim, Don't they listen? Doesn't he sit?

Pomocné sloveso *do* se v angličtině v otázce a záporu neužívá u slovesa *to be* a u modálních sloves.

Are you a student?   Is he in London?   I am not at home.   He is not happy.

Can you sing?   Must I come?   I cannot swim.   He mustn't stay.

Rovněž pokud je tázací zájmeno v otázce podmětem, pomocné sloveso *do* se neužívá.

Who knows you? (*who* je podmětem)   Kdo tě zná?

Which cars belong to you? (*which cars* je podmětem)   Která auta ti patří?

Ale: Who do you know? (*who* je předmětem)   Koho znáš?

Záporná otázka vyjadřuje v angličtině zpravidla údiv.

Doesn't he work?   Copak on nepracuje?

B) Základní užití

1. Anglický jazyk používá přítomný čas k popisu více nebo méně pravidelně se opakujících dějů.

I go to school on weekdays.

Ve všední dny chodím do školy.

My father doesn't smoke.

Tatínek nekouří.

Do you often wash your hair?

Myješ si vlasy často?

2. Vyjadřuje v angličtině všeobecné, trvalé pravdy.

It snows in winter.

V zimě sněží.

Birds fly.

Ptáci létají.

3. S časovým určením odkazujícím do budoucnosti (zítra, příští týden atd.) vyjadřuje anglický jazyk přítomným časem něco, co je předem někým jiným stanoveno, např. časový harmonogram.

The plane arrives in Spain at 9 o'clock
and then we spend four hours in Madrid.

Letadlo dorazí do Španělska v 9 hodin
a potom strávíme čtyři hodiny v Madridu.

Přítomný čas průběhový

A) Forma

Věta oznamovací: I am standing, You are driving, He/She/It is moving, We/They are skiing

Zápor: I am not writing, You are not reading, He is not calling

Otázka: Are you cooking? Is Fanny cutting?

Záporná otázka: Are they not putting? Is he not looking?

Stažené tvary: I'm not working, We aren't drawing, Larry isn't running

B) Základní užití

1. Angličtina užívá přítomný čas průběhový k vyjádření toho, co se odehrává právě v okamžiku, kdy to říkáme.

Be quiet, I am writing a letter now.

Buď zticha, teď píšu dopis.

Ale: I write letters every day.

Píšu dopisy každý den.

John, are you listening to me?
Ale: You never listen to me.

Johne, posloucháš mě?
Ty mě nikdy neposloucháš.

2. Vyjadřuje v angličtině činnost, která se odehrává v současném období a je dočasná. Nemusí přitom probíhat právě v okamžiku, ve kterém to říkáme.

I am reading a book by Hemingway.

Čtu knížku od Hemingwaye.

Ve chvíli, kdy to říkáme, řídíme třeba auto, ale knížku máme v současnosti rozečtenou.

Srovnajte:

He studies English at university
and this year he is learning German, too.

Studuje angličtinu na univerzitě
a letos se učí také německy.

Angličtina je hlavní obor, ale letos má i kurz němčiny.

3. S časovým určením odkazujícím do budoucnosti slouží v angličtině k popisu naplánované činnosti v blízké budoucnosti. Jedná se přitom o náš vlastní plán.

Are you doing anything tonight?

Co děláš dnes večer?

They are leaving tomorrow.

Zítra odjíždějí.